

Faktaark

CONSERVATION AGRICULTURE GIVER FLERE INSEKTER I MARKEN

Conservation Agriculture (CA) uden jordbearbejdning og dyrkningsformer med minimal jordbearbejdning giver insekterne mere stabile levesteder.

JAN 2020

Målet med CA er at holde jorden dækket med afgrøde og efterafgrøder, så planterødder, regnorme og andre jordbundsdyr kan gøre arbejdet med at skabe et godt og sundt dyrkningsmedie for afgrøderne. Planterester på jordoverfladen og efterafgrøder giver føde og levesteder for mange smådyr, som igen kan være føde for en række rovinsekter. De holder i bedste fald nogle af skadedyrene i skak og dermed reducerer anvendelsen af skadedyrsmidler, så dyrkningssystemet kommer ind i 'den gode' cirkel med større og forskelligartet insektliv. Omvendt kan der i nogle få tilfælde være risiko for opformering skadedyr, eksempelvis majshalvmøl, som bekæmpes ved pløjning.

EFFEKT AF CA

Samspillet mellem afgrøder, skadedyr og nytteinsekter er kompliceret, så det er ikke mærkeligt, at det er svært at måle effekten af CA. De fleste studier viser, at CA og dyrkningsteknikker med minimal jordbearbejdning giver en øget mængde løbebiller, rovbiller, mariehøns og edderkopper, der kan fungere som nyttedyr i marken. Der kan også være flere insekter, som parasitterer skadedyrene. Mange udøvere af CA oplever, at nyttedyr kan holde bladlus i skak og dermed gøre sprøjtning med skadedyrsmidler overflødig. Bladlus er det vigtigste og mest udbredte skadedyr i landbrugsafgrøderne.

Larve af mariehøne.

»

Larve af svirreflue.

Snyltehveps i vinterraps.

› BIOLOGISK BEKÆMPELSE AF BLADLUS MED KEMI SOM BAGSTOPPER

Bekæmpelsestærsklerne for bladlus skelner ikke mellem dyrknings-systemer. Du må derfor bruge de eksisterende skadetærskler og følge din afgrøde på tæt hold, når forekomsten af bladlus nærmer sig tærsklen. Biologisk bekæmpelse af bladlus ved hjælp af nytteinsekterne i marken går ikke hurtigt. Bladlusene vil være til stede i afgrøden, men udvikler sig ikke til tabsvoldende angreb, hvis nyttedyrene vinder kampen. I starten med få bladlus vil det være en bred vifte af nyttedyr, der æder bladlusene eller parasitterer dem. Når der bliver flere bladlus, vil bladlusespecialisterne som svirrefluer og mariehøns blive opformet og får større og større betydning.

KEMISK BEKÆMPELSE

Bliver der behov for at bekæmpe bladlus, er det mest skånsomt for de øvrige insekter at bekæmpe bladlusene med Pirimor. Det betyder, at der er mindre risiko for, at bladlusene kan nå at opformere sig til et skadeligt niveau endnu engang. Også Mavrik er skånsom over for en række insektarter.

LÆR DYRENE AT KENDE

Løbebillerne løber rundt på jorden, og du kan fange dem ved at nedgrave et plasticbæger. Det giver dig godt nok ikke information om, hvor effektivt insekterne holder skadedyr i skak, men kan skærpe fokus og give et indtryk af, hvor meget liv der er i jorden.

CA og biodiversitet – hvad er op og ned?

Inden for markfladen er CA med til at øge mangfoldigheden af f.eks. smådyr både over og under jorden. Men hvad betyder det for biodiversiteten – altså mangfoldigheden af levende organismer? Markerne er primært levested for almindelige arter, der generelt klarer sig godt. På dyrkningsfladen er antallet af levesteder begrænset, uanset hvilken dyrkningsform man bruger. Levesteder for de sjældne arter, der har mest brug for hjælp, er udyrkede naturarealer som enge, overdrev, læhegn og vejkanter. En indsats for at tilgodese biodiversiteten i marken kan derfor gøre en forskel for visse almindelige arter, men ikke stå alene, når det handler om at fremme biodiversiteten.

LÆS MERE om, hvordan du kan tilgodese biodiversiteten på din bedrift i **'Manual til bedriftens naturværdier'**, som du finder på LandbrugsInfo.

Poul Henning Petersen
Landskonsulent, Planteværn
Plante- og MiljøInnovation
php@seges.dk
+45 8740 5443

Anne Erland Eskildsen
Specialkonsulent
Plante- og MiljøInnovation
anee@seges.dk
+45 8740 5423

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug